

Lag om ändring i högskolelagen (1992:1434);

SFS 2006:173

Utkom från trycket
den 21 mars 2006

utfärdad den 2 mars 2006.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om högskolelagen (1992:1434) dels att 1 kap. 7–9 och 11–12 §§, 2 kap. 5, 5 a och 7 §§ samt 4 kap. 2 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 1 kap. 9 a och 10 a §§, av följande lydelse.

1 kap.

7 § Utbildningen skall ges på

- grundnivå,
- avancerad nivå, och
- forskarnivå.

8 §² Utbildning på grundnivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella eller specialutformade program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. Regeringen får dock medge undantag när det gäller konstnärlig utbildning.

Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

9 §³ Utbildning på avancerad nivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

¹ Prop. 2004/05:162, bet. 2005/06:UbU3, rskr. 2005/06:160.

² Senaste lydelse 2001:1263.

³ Senaste lydelse 2001:1263.

Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

9 a § Utbildning på forskarnivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på forskarnivå skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå och på avancerad nivå, utveckla de kunskaper och färdigheter som behövs för att självständigt kunna bedriva forskning.

10 a § Examina skall avläggas på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka examina som får avläggas och på vilken nivå de skall avläggas.

11 §⁴ Regeringen beslutar vid vilka högskolor som examina på grundnivå respektive avancerad nivå får avläggas. Regeringen får meddela föreskrifter om att någon annan myndighet får besluta i dessa frågor. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka examina som får avläggas vid Sveriges lantbruksuniversitet.

Ett tillstånd att utfärda examina får lämnas bara om utbildningen uppfyller de krav som ställs på utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt detta kapitel och de särskilda krav som finns i förordningsbestämmelser. Dessutom skall det i ett rikstäckande perspektiv finnas ett allmänt intresse av att examina får utfärdas.

11 a §⁵ Om det inte längre finns förutsättningar enligt 11 § andra stycket första meningen att utfärda en generell examen i ett visst huvudämne eller med en viss inriktning eller en yrkesexamen, skall Högskoleverket anmoda högskolan att inom viss tid avhjälpa bristerna.

Finns bristerna helt eller till väsentlig del kvar efter den tid som sägs i första stycket, får regeringen besluta att högskolan inte längre får utfärda en sådan examen som bristerna avser. Regeringen får meddela föreskrifter om att någon annan myndighet får besluta om detta. Om det meddelas ett beslut om att en högskola inte längre får utfärda en examen, får dock högskolan också därefter utfärda examen för de studenter som har påbörjat sin utbildning vid den högskolan före beslutet. Detta gäller dock bara om utbildningen omfattar ett program eller en kurs som kan leda fram till en sådan examen som beslutet avser.

Frågor som avses i andra stycket skall avgöras av regeringen, om de avser Sveriges lantbruksuniversitet. Därvid får regeringen ta hänsyn också till om

⁴ Senaste lydelse 2000:1370.

⁵ Senaste lydelse 2000:1370.

det i ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examina får utfärdas vid Lantbruksuniversitetet.

12 §⁶ Examina på forskarnivå får avläggas vid universiteten. Vid andra högskolor får sådana examina avläggas inom de vetenskapsområden som finns vid högskolan med stöd av beslut enligt 2 kap. 5 §.

2 kap.

5 §⁷ För utbildning på forskarnivå finns de vetenskapsområden som riksdagen bestämmer. Dessa vetenskapsområden finns vid universitetet. På ansökan av en högskola som inte är universitet, kan regeringen besluta att ett eller flera av vetenskapsområdena skall finnas vid den högskolan. Ett sådant beslut får meddelas, om utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning vid högskolan har en sådan kvalitet och omfattning inom vetenskapsområdet att utbildning på forskarnivå kan bedrivas på en hög vetenskaplig nivå.

5 a §⁸ Det skall finnas minst en fakultetsnämnd vid varje universitet och vid varje högskola där det finns vetenskapsområde med stöd av beslut enligt 5 §.

Fakultetsnämnderna skall ansvara för forskning och utbildning på forskarnivå. Nämnderna skall också ansvara för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, om inte universitetet eller högskolan inrättar särskilda organ för utbildning på dessa nivåer. Universitet och högskolor där lärarexamen får avläggas skall dock alltid ha ett särskilt organ med ansvar för lärarutbildning och för forskning som knyter an till sådan utbildning. Vid universitet och högskolor där det finns vetenskapsområde skall det särskilda organet ha ansvar också för sådan utbildning på forskarnivå som knyter an till lärarutbildningen. Högskolorna skall därutöver alltid ha särskilda organ för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och för forskning som inte hör till ansvarsområdet för någon fakultetsnämnd.

Universitetet och sådana högskolor som avses i första stycket skall bestämma vilka fakultetsnämnder som skall finnas och vilket ansvarsområde som varje nämnd skall ha. Ett ansvarsområde behöver inte sammanfalla med ett vetenskapsområde. Vid högskolor som inte är universitet får ansvarsområdet för utbildning på forskarnivå dock bara avse de vetenskapsområden som finns vid högskolan med stöd av beslut enligt 5 §.

7 § Regeringen meddelar särskilda föreskrifter om sammansättningen av styrelse, fakultetsnämnd och eventuella särskilda organ för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Sveriges lantbruksuniversitet.

⁶ Senaste lydelse 1997:797.

⁷ Senaste lydelse 1998:1832.

⁸ Senaste lydelse 2000:830.

4 kap.

2 § Om inte annat följer av föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, avgör den högskola som anordnar en utbildning vilka behörighetsvillkor som skall gälla för att bli antagen till utbildningen.

Till sådan utbildning på grundnivå eller avancerad nivå som anordnas av en kommun eller ett landsting skall sökande antas utan avseende på folkbokföringsort.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007 utom i fråga om 1 kap. 12 §, 2 kap. 5, 5 a och 7 §§ samt 4 kap. 2 § som träder i kraft den 1 juli 2007.

2. De nya bestämmelserna i 1 kap. 7–9 a och 10 a–11 a §§ skall tillämpas i fråga om utbildning som börjar efter utgången av juni 2007 eller examina som utfärdas därefter.

3. Regeringen får meddela föreskrifter om i vilken utsträckning utbildning får fullföljas och examen tas ut enligt äldre bestämmelser.

4. De beslut om tillstånd att utfärda examina som regeringen eller någon annan myndighet har fattat med stöd av äldre bestämmelser gäller fortfarande.

På regeringens vägnar

LEIF PAGROTSKY

Charlotte Abrahamsson
(Utbildnings- och kultur-
departementet)